

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့
ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေ

(နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေအမှတ် ၈/၉၀)

၁၃၅၁ခုနှစ်၊နှောင်းတန်ခူးလဆန်း ၆ ရက်
(၁၉၉၀ပြည့်နှစ် ၊ မတ်လ ၃၁ ရက်)

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည်
အောက်ပါဥပဒေကိုပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း(၁)

အမည်၊အကျိုးသက်ရောက်ခြင်းနှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

- ၁။ ဤဥပဒေကို ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။
- ၂။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံးတွင် ၁၉၉၀-၁၉၉၁ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွက်မှစ၍ အကျိုးသက်ရောက်စေ ရမည်။
- ၃။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသောအောက်ပါစကားရပ်များသည်ဖော်ပြပါ အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည် -
 - (က) **အခွန်** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ကို ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် ဤဥပဒေအရ တပ်ရိုက်သည့် ဒဏ်ငွေလည်း ပါဝင်သည်။
 - (ခ) **အခွန်ထမ်း***ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ အခွန်ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသူကို ဆိုသည်။
 - (ဂ) **ကုန်စည်** ဆိုသည်မှာ ပြည်ပမှတင်သွင်းသော ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ရောင်းချရန်အလို့ငှာ ပြည်တွင်း၌ ထုတ်လုပ်သည့် ပစ္စည်းကို ဆိုသည်။
 - (ဃ) **ဝန်ဆောင်မှု**** ဆိုသည်မှာ အခကြေးငွေ ၊ အဖိုးအခ သို့မဟုတ် အဖိုးစားနားဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းကို ဆိုသည်။

* ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄(က) အရ အစားထိုး ပြင်ဆင်သည်။

** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄(က) အရ အစားထိုး ပြင်ဆင်သည်။

- (င) **ရောင်းရငွေ*** ဆိုသည်မှာ ကုန်စည်ကို လက်ငင်းဖြစ်စေ၊ ကြွေးဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားဆိုင်းငံ့ စနစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကြိုတင် အရောင်းစနစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ရောင်းချ၍ ရငွေ သို့မဟုတ် ရရန် ငွေကို ဆိုသည်။ ကုန်စည်ချင်းလဲလှယ်ခြင်းဖြစ်လျှင် ယင်းသို့ ပြုလုပ်ရာတွင် သတ်မှတ်သည့်တန်ဖိုးကို ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် ကုန်စည်ကို ထည့်သွင်းထုပ်ပိုးသော ပစ္စည်းတန်ဖိုးလည်း ပါဝင်သည်။
- (စ) **ဝန်ဆောင်မှုရငွေ** ဆိုသည်မှာ ဝန်ဆောင်မှုကိုဆောင်ရွက်သည့် အတွက် ရငွေ သို့မဟုတ် ရရန်ငွေကို ဆိုသည်။
- (ဆ) **ကုန်ထုတ်လုပ်သူ** ဆိုသည်မှာ ကုန်စည်ကို မိမိပိုင် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ အလုပ်ဌာနတွင် ဖြစ်စေ၊ အခြားသူအား အပ်နှံ၍ ဖြစ်စေ ထုတ်လုပ်၍ ရောင်းချသူကို ဆိုသည်။
- (ဇ) **ဝန်ဆောင်မှုဆောင်ရွက်သူ** ဆိုသည်မှာ ဝန်ဆောင်မှုကို အခကြေးငွေ၊ အဖိုးအခ သို့မဟုတ် အဖိုးစားနားဖြင့် ဆောင်ရွက်သူကို ဆိုသည်။
- (ဈ) **တင်သွင်းသူ**** ဆိုသည်မှာ ကုန်စည်ကိုဖြစ်စေ၊ ဝန်ဆောင်မှုကိုဖြစ်စေ မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့်မဆို ပြည်ပမှတင်သွင်း ဆောင်ရွက်သူကို ဆိုသည်။
- (ည) **ကုန်းပေါ်ရောက်တန်ဖိုး** ဆိုသည်မှာ ပြည်ပမှတင်သွင်းသော ပစ္စည်းအပေါ် အကောက်ခွန်ဥပဒေများအရ သတ်မှတ်သည့်တန်ဖိုး၊ ယင်းပစ္စည်းအပေါ်စည်းကြပ်သည့် အကောက်ခွန်နှင့် ကုန်ချစရိတ်တို့ ပေါင်းစပ်ရရှိသောငွေကို ဆိုသည်။
- (ဋ) **ကြေညာလွှာ** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ အခွန်ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ထမ်းက မိမိ၏ ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု ရငွေကို ဖော်ပြသော ပုံစံကို ဆိုသည်။

* ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄(ခ) အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄(က) အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

- (၄) **ဇယား** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေ၏ နောက်ဆက်တွဲ ဇယား များကို ဆိုသည်။
- (၅) **စည်းကြပ်** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ အခွန်ထမ်းက ပေးဆောင်ရမည့်အခွန် သတ်မှတ်ခြင်းကို ဆိုသည်။
- (ဗ) **နှစ်** ဆိုသည်မှာ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ကို ဆိုသည်။
- (ဏ) **စည်းကြပ်နှစ်** ဆိုသည်မှာ ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုရငွေ ရှိသောနှစ်နှင့် တစ်ဆက်တည်း ဖြစ်သော နောက်နှစ်ကို ဆိုသည်။
- (တ) **သုံးလ*** ဆိုသည်မှာ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်စတင်သော ကာလမှ စ၍ သုံးလအလိုက် ကာလအပိုင်းအခြားကိုဆိုသည်။
- (ထ) **မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး**** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေ အရ အခွန်ထမ်းက ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ကို စည်းကြပ်ကောက်ခံရန် တာဝန်ပေးထားသည့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးရုံး၏ တာဝန်ခံအရာရှိကို ဆိုသည်။
ယင်းစကားရပ်တွင် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ အရ တာဝန်ခွဲဝေ ပေးအပ်ထားသော ဦးစီးအရာရှိများနှင့် ဒုတိယဦးစီးမှူးများလည်း ပါဝင်သည်။
- (ဒ) **ကုန်သွယ်မှု***** ဆိုသည်မှာ ကုန်စည်ကို လက်ငင်းဖြစ်စေ၊ အကြွေးဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားဆိုင်းငံ့စနစ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ကြိုတင်အရောင်းစနစ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ကုန်စည်ချင်းလဲလှယ်ခြင်းစနစ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အပ်ကုန်စနစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ဝယ်ယူ ရောင်းချသည့် ဆောင်ရွက်မှုကို ဆိုသည်။

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အရ ဖြည့်စွက်သည်။
 ** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄(က) အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
 *** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄(ခ) အရ ဖြည့်စွက်သည်။

- (ဓ) ကုန်သွယ်မှုဆောင်ရွက်သူ* ဆိုသည်မှာ ကုန်သွယ်မှုကို ကိုယ်တိုင် ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်ဖြစ်စေ၊ အခြား မည်သည့်နည်းလမ်း ဖြင့်ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်သူကို ဆိုသည်။
- (န) ပြည်ထောင်စု၏အခွန်အကောက်ဥပဒေ ** ဆိုသည်မှာ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့က ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ နှစ်စဉ် တင်သွင်းရမည့် အခွန်အကောက်များဆိုင်ရာ ဥပဒေကို ဆို သည်။

အခန်း(၂)

အခွန်ကျသင့်စေခြင်းနှင့်အခွန်ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိစေခြင်း

*** ၄။ မည်သူမဆို အောက်ဖော်ပြပါ ဆောင်ရွက်မှုများအတွက် ဇယား၌ ဖော်ပြ ထားသည့်အတိုင်း အခွန်ကျသင့်စေရမည်-

- (က) ပြည်တွင်း၌ ကုန်စည်ထုတ်လုပ် ရောင်းချခြင်း၊
- (ခ) ကုန်စည်တင်သွင်းခြင်း၊
- (ဂ) ကုန်သွယ်မှု ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဃ) ဝန်ဆောင်မှု ဆောင်ရွက်ခြင်း။

*** ၅။ ပုဒ်မ ၄ အရ ကျသင့်သော အခွန်ကို -

- (က) ကုန်စည်တင်သွင်းခြင်းဖြစ်ပါက ကုန်စည်တင်သွင်းသူက ပေးဆောင် ရမည်၊
- (ခ) ကုန်စည်ထုတ်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ကုန်သွယ်မှု ဆောင်ရွက်ခြင်း သို့မဟုတ် တင်သွင်းလာသည့် ကုန်စည်ကို ပြန်လည် ရောင်းချခြင်း

* ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄(ခ) အရ ဖြည့်စွက်သည်။
 ** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄(ခ) အရ ဖြည့်စွက်သည်။
 *** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
 **** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါက ကုန်စည် ထုတ်လုပ်သူ သို့မဟုတ် ကုန်သွယ်မှု ဆောင်ရွက်သူ သို့မဟုတ် ကုန်စည်တင်သွင်းသူ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု ဆောင်ရွက်သူက ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် မကျသင့်မီ ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ကုန်သွယ် လုပ်ငန်းခွန် မကျသင့်မီ ရငွေနှင့်အတူ ကုန်စည်ကို ဝယ်ယူသူ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို ရယူသူထံမှ အခွန်ကို တစ်ပါတည်း ကောက်ခံပြီး ပေးဆောင်ရမည်။

(ဂ) ပြည်ထောင်စု၏ အခွန်အကောက်ဥပဒေပါ အထူးကုန်စည်များ ဖြစ်ပါက ကုန်ထုတ်လုပ်သူ၊ ကုန်စည်ကို တင်သွင်းသူက ပေးဆောင်ရမည်။

* ၆။ မည်သည့်နှစ်အတွက်မဆို ပြည်ထောင်စု၏ အခွန်အကောက်ဥပဒေ ဖြင့် -

(က) ဤဥပဒေ၏ နောက်ဆက်တွဲဇယားပါ ဖော်ပြချက်များကို ဖြစ်စေ၊ အခွန်နှုန်းများကိုဖြစ်စေ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း တို့ ပြုနိုင်သည်။

(ခ) အခွန်မစည်းကြပ်ထိုက်သည့် ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု ရငွေ ပမာဏကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၇။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ဘာသာရေး သို့မဟုတ် ကုသိုလ်ရေး အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုက ဘာသာရေး သို့မဟုတ် ကုသိုလ်ရေးကိစ္စ သက်သက် အတွက် ထုတ်လုပ်ရောင်းချသည့် ကုန်စည် သို့မဟုတ် **ဆောင်ရွက်သည့် ဝန်ဆောင်မှု အပေါ်တွင် အကျိုးမသက်ရောက်စေရ။

ကုသိုလ်ရေး *** ဆိုသည်တွင် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးသူများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ခံရသူများအား ကယ်ဆယ်စောင့်ရှောက်ရေးစသည့် အများပြည်သူအကျိုးအတွက် ထောက်ပံ့ပေးကမ်းခြင်းများ ပါဝင်သည်။

* ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
** ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
*** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈ အရ ဖြည့်စွက်သည်။

အခန်း(၃)

အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်နှင့်သက်သာခွင့်ပြုခြင်း

- *၈။ (က) ပြည်ထောင်စု၏ အခွန်အကောက်ဥပဒေဖြင့် အောက်ပါ တို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည် -
 - (၁) ကုန်စည်တစ်မျိုးမျိုးအတွက်ဖြစ်စေ၊ ဝန်ဆောင်မှုတစ်ရပ်ရပ် အတွက် ဖြစ်စေ၊ အခွန်ထမ်းတစ်ဦးဦးအတွက် ဖြစ်စေ အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် သို့မဟုတ် သက်သာခွင့်ပြုခြင်း၊ ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းခြင်း၊
 - (၂) အသစ်ထူထောင်သော လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ် သို့မဟုတ် လက်ရှိဆောင်ရွက်ဆဲ လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း-
 - (ကက) အသစ် တည်ဆောက်ရာတွင် သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်ဆဲလုပ်ငန်းများတွင် တပ်ဆင်အသုံးပြုရန် ပြည်ပမှ တင်သွင်းသော စက်ပစ္စည်းများ၊ စက်ကိရိယာများနှင့် အခြားပစ္စည်းများအပေါ်တွင် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် သို့မဟုတ် သက်သာခွင့် ပြုခြင်း၊
 - (ခခ) ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း စီးပွားဖြစ် စတင်သောနေ့မှ တစ်ဆက်တည်း ၃၆ လ အထိ နှစ် ကန့်သတ်ချက်ဖြင့် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် သို့မဟုတ် သက်သာခွင့်ပြုခြင်း၊
 - (၃) နိုင်ငံတော်အတွင်းထုတ်လုပ်၍ ပြည်ပသို့တင်ပို့ ရောင်းချသော ကုန်စည်တစ်မျိုးမျိုးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခွန် ကင်းလွတ်ခွင့် သို့မဟုတ် သက်သာခွင့်ပြုခြင်း။

* ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

(ခ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရသည် အောက်ဖော်ပြပါ ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် သက်သာခွင့်ပေးခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သည်-

- (၁) ပြည်တွင်းပြည်ပအလှူရှင်များ၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများမှ နိုင်ငံတော်အတွင်း လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးကိစ္စရပ်များအတွက် လှူဒါန်းသည့် ကုန်စည်များ၊
- (၂) ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများမှ နိုင်ငံတော်သို့ အထောက်အပံ့များအဖြစ် ပေးအပ်သော ကုန်စည်များ၊
- (၃) နိုင်ငံတော်၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည့် အလှူရှင်နိုင်ငံများ၊ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများမှ ပညာရှင်များ၊ ကျွမ်းကျင်သူများ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်စဉ် အသုံးပြုရန် တင်သွင်းလာသည့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ၊
- (၄) တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ အပြန်အလှန် အခွင့်အရေးမူ (Reciprocal Basis) အရ သံတမန်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကုန်စည်များ။

၉။ မည်သည့် ကုန်စည်ထုတ်လုပ်မှု သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကိုမဆို အခွန်တစ်ကြိမ်တည်းသာ ကျသင့်စေလိုလျှင် ယင်းသို့ကျသင့်စေရန် စည်းမျဉ်းများဖြင့် သတ်မှတ်နိုင်သည်။

**အခန်း(၄)
တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များ**

၁၀။ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဤဥပဒေပါ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ခံယူလုပ်ကိုင်ခွင့် ရှိရမည်။ ထို့ပြင် မိမိဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများအား တာဝန်ခွဲဝေပေးအပ်၍ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အခန်း(၅)

မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊လုပ်ငန်းစတင်ကြောင်း အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့ခြင်း

- ၁၁။ (က) မည်သူမဆို* ကုန်စည်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်လျှင် စည်းမျဉ်းများဖြင့် သတ်မှတ်သည့်အတိုင်း သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။
- (ခ) မည်သူမဆို ** ကုန်စည်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းကို စတင်လုပ်ကိုင်လျှင် ယင်းသို့ လုပ်ငန်းစတင်လုပ်ကိုင်ကြောင်း အကြောင်းကြားစာကို စည်းမျဉ်းများဖြင့် သတ်မှတ်သည့်အတိုင်း သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံ ပေးပို့ရမည်။
- (ဂ) မည်သူ့အားမဆို ၎င်း၏လုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်ရန် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းစတင် လုပ်ကိုင်ကြောင်း အကြောင်းကြားစာကို ပေးပို့ရန် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက အကြောင်းကြားနိုင်သည်။

အခန်း(၆)

***** လစဉ်အခွန်ပေးဆောင်ခြင်းနှင့် သုံးလတစ်ကြိမ် ကြေညာလွှာပေးပို့ခြင်း**

- *** ၁၂။ (က) မည်သူမဆို နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း အခွန်စည်းကြပ်ထိုက်သော ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု ရငွေရှိလျှင် လစဉ် ကျသင့်သော အခွန်ကို သက်ဆိုင်ရာ လကုန်ဆုံးပြီး တစ်ဆယ်ရက် အတွင်း ပေးဆောင်ရမည်။ ထို့ပြင် သုံးလတစ်ကြိမ်ကြေညာလွှာကို သက်ဆိုင်ရာ သုံးလပတ်ကုန်ဆုံး ပြီးနောက် တစ်လအတွင်း သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာန မှူးထံ ပေးပို့ရမည်။

* ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ အရ ပယ်ဖျက်သည်။

** ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ အရ ပယ်ဖျက်သည်။

*** ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

**** ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

- (ခ) မည်သူ့ကိုမဆို နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း အခွန်စည်းကြပ်ထိုက်သော ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုရငွေ ရှိသည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်းရှိလျှင် လစဉ်ကျသင့်သော အခွန်ငွေကို ပေးဆောင် စေရန်နှင့် သုံးလတစ်ကြိမ် ကြေညာလွှာကို ပေးပို့စေရန် မြို့နယ် အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက အကြောင်းကြား နိုင်သည်။
- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) သို့မဟုတ် (ခ) အရ အခွန်ပေးဆောင်ရန် ပျက်ကွက် လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ပေးဆောင်ထိုက်သည့် အခွန်ငွေထက် လျော့နည်းပေးဆောင်သည်ဟု ယူဆရန် အကြောင်းရှိလျှင်သော် လည်းကောင်း မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက ရရှိထားသော သတင်းအချက်အလက်များအပေါ် အခြေပြု၍ ပေးဆောင်ရန် အခွန်ငွေ သို့မဟုတ် ထပ်မံပေးဆောင်ရန်ငွေကို ခန့်မှန်းတွက်ချက် တောင်းခံနိုင်သည်။
- (ဃ) ပုဒ်မခွဲ (က) ၊ (ခ) သို့မဟုတ် (ဂ) အရ ပေးဆောင်ခဲ့သောငွေကို စည်းကြပ်မှုအရ ကျသင့်သည့်အခွန်မှ ခုနိမ်ပေးရမည် ။
- (င) ဥပဒေပုဒ်မ ၄ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ ပြည်ပမှ ပစ္စည်းတင်သွင်းသူက ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ကို အကောက်ခွန်ကောက်ခံသည့် နည်းလမ်းများအတိုင်း အကောက်ခွန်နှင့် တစ်ပါတည်း အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာနက ကောက်ခံပေးရမည်။

အခန်း(၇)

နှစ်ချုပ်ကြေညာလွှာပေးပို့ခြင်း

- ၁၃။ (က) မည်သူမဆို နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း အခွန်စည်းကြပ်ထိုက်သော ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု ရငွေရှိလျှင် ယင်းနှစ်အတွက် နှစ်ချုပ်ကြေညာလွှာကို သက်ဆိုင်ရာနှစ်ကုန်ဆုံးပြီး သုံးလအတွင်း မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံ ပေးပို့ ရမည် ။
- (ခ) မည်သူ့အားမဆို နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း အခွန်စည်းကြပ်ထိုက် သော ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုရငွေ ရှိသည်ဟု ယူဆရန်

အကြောင်းရှိလျှင် နှစ်ချုပ်ကြေညာလွှာ ပေးပို့ရန် မြို့နယ်အခွန် ဦးစီးဌာနမှူးက အကြောင်း ကြားနိုင်သည်။

- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) နှင့် (ခ) အရ တင်သွင်းသည့် ကြေညာလွှာတွင် မှားယွင်းချက်၊ ကျန်ရှိချက်ရှိလျှင် စည်းကြပ်မှု မပြုလုပ်မီ ပြင်ဆင်ခွင့် ရှိသည်။

အခန်း (၈)
စည်းကြပ်ခြင်းနှင့်ပြန်အမ်းခြင်း

- ၁၄။ (က) ပုဒ်မ ၁၃ အရပေးပို့သော နှစ်ချုပ်ကြေညာလွှာသည် ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု ရငွေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မှန်ကန် ပြည့်စုံ သည်ဟု မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက ယုံကြည် ကျေနပ်လျှင် ယင်းကြေညာလွှာကို အခြေပြု၍ အခွန်စည်းကြပ်နိုင်သည်။
- (ခ) လိုအပ်လျှင် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက အခွန်ထမ်းအားစာရင်း အထောက်အထားများ တင်ပြစေခြင်း၊ ခေါ်ယူစစ်ဆေးစေခြင်း တို့ကို ပြုလုပ်ပြီးနောက် ယင်းစာရင်း အထောက်အထားမှ ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုရငွေကို မှန်ကန်စွာ ရရှိနိုင်လျှင် ယင်းစာရင်းအထောက်အထားကို အခြေပြု၍ အခွန်စည်းကြပ် နိုင်သည်။
- * (ဂ) အခွန်ထမ်းတင်ပြသော စာရင်းအထောက်အထားများမှ ရောင်းရ ငွေ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုရငွေကို မှန်ကန်စွာ မရရှိနိုင်လျှင် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် လိုအပ်သော အခြားသက်သေခံ အထောက် အထားများကို စိစစ်ပြီး အခွန်စည်းကြပ်ရမည်။
- ** (ဃ) အခွန်ထမ်းက နှစ်ချုပ်ကြေညာလွှာ ပေးပို့ရန်၊ စာရင်းအထောက် အထားတင်ပြရန် သို့မဟုတ် လာရောက်အစစ်အဆေးခံရန် ပျက်ကွက်လျှင်မြို့နယ် အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် ရရှိထားသော

* ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈(က) အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
** ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈(ခ) အရ ဖြည့်စွက်သည်။

သတင်းအချက် အလက်များကို အခြေပြု၍ အခွန်ကို ခန့်မှန်း စည်းကြပ်နိုင်သည်။ အခွန်မစည်းကြပ်မီ မည်သူ့ကိုမဆို ခေါ်ယူ စစ်ဆေးခြင်း၊ လိုအပ်သည့်သတင်းအချက်အလက်များ တောင်းယူ ခြင်းကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။

၁၅။ အောက်ပါတို့အား သက်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာနှစ် ကုန်ဆုံးပြီးသည့် အချိန်အထိ စောင့်ဆိုင်းခြင်းမပြုဘဲ နှစ်အတွင်း အခွန်စည်းကြပ် ကောက်ခံနိုင်ရန် စည်းမျဉ်းများဖြင့် သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် -

- *(က) ပြည်ပသို့အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာ သွားမည့်သူ၊
- (ခ) လုပ်ငန်းရပ်စဲသူ၊
- (ဂ) ဖျော်ဖြေမှုကျင်းပသူ၊
- ** (ဃ) လစဉ်ပုံသေနှုန်းထားဖြင့် အခွန်ပေးဆောင်သူ။

***၁၅-က။ မည်သူမဆို မြန်မာနိုင်ငံမှ ထွက်ခွာသွားမည့်သူဖြစ်ပါက ဤဥပဒေအရ အခွန်ပေးဆောင်ရန် စီမံပြီးကြောင်း ထောက်ခံစာ လက်မှတ်ကို စည်းမျဉ်းများပါ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ရယူ ရမည်။

သို့ရာတွင် ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စု အစိုးရ စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ ခြွင်းချက် ပြုနိုင်သည်။

၁၆။ ပေးဆောင်ထားသော အခွန်သည် အမှန်ပေးဆောင်အပ်သည့် ငွေထက် ပိုနေကြောင်း အခွန်ထမ်းက အထောက်အထားဖြင့် တင်ပြနိုင်လျှင်သော်

* ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၉ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
 ** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ အရ ဖြည့်စွက်သည်။
 *** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ အရ ဖြည့်စွက်သည်။

လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက တွေ့ရှိလျှင်သော် လည်းကောင်း ယင်းပိုငွေကို ပြန်အမ်းရမည်။ အခွန်ထမ်းသည် ပြန်အမ်းငွေ ရရန်ရှိကြောင်း အကြောင်းကြားစာရရှိသည့် နေ့ရက်မှ တစ်နှစ်အတွင်းသာ တောင်းဆိုခွင့် ရှိသည်။

အခန်း(၉)

စည်းကြပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြန်လည်စည်းကြပ်ခြင်းနှင့် မှားယွင်းချက်ကိုပြင်ဆင်ခြင်း

၁၇။ (က) မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် မည်သည့်နှစ်တွင်မဆို အောက်ပါအကြောင်းတစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခွန်ထမ်းအား နှစ်ချုပ်ကြေညာလွှာ ပေးပို့ရန် သက်ဆိုင်ရာ စည်းကြပ်နှစ် ကုန်ဆုံးပြီး သုံးနှစ် အတွင်း အကြောင်းကြားနိုင်သည်။ ယင်းသို့ အကြောင်းကြားပြီးနောက် ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များနှင့်အညီ မည်သည့် အချိန်တွင်မဆို စည်းကြပ်မှု သို့မဟုတ် ပြန်လည် စည်းကြပ်မှု ပြုလုပ်နိုင်သည် -

(၁) အခွန်စည်းကြပ်ထိုက်လျက် စည်းကြပ်မှုမှ လွတ်ကင်း နေခြင်း၊

(၂) အခွန်လျော့နည်းစည်းကြပ်ခဲခြင်း။

သို့ရာတွင် ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုရငွေတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လိမ်လည်တိမ်းရှောင်ခြင်း၊ ထိမ်ချန်ခြင်းကြောင့် စည်းကြပ်မှု သို့မဟုတ် ပြန်လည်စည်းကြပ်မှု ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိလျှင် သက်ဆိုင်ရာ စည်းကြပ်နှစ် ကုန်ဆုံး ပြီးနောက် မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို ပြည်တွင်းအခွန်များ ဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်အရ စည်းကြပ်မှု သို့မဟုတ် ပြန်လည်စည်းကြပ်မှု ပြုလုပ်နိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ဆောင်ရွက်သည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာနှစ်အတွက် အကျိုးသက်ရောက်သည့်ဇယားပါ အခွန်နှုန်းအတိုင်းသာ အခွန်ကို တွက်ချက်တောင်းခံရမည်။

၁၈။ (က) မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး၊* ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အယူခံခုံအဖွဲ့သည် မိမိဆောင်ရွက်သည့် စည်းကြပ်မှု သို့မဟုတ် အယူခံမှုဆိုင်ရာ အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မှတ်တမ်းမှ ပေါ်လွင် ထင်ရှားသည့် မှားယွင်းချက် တစ်ခုခုကို တွေ့ရှိလျှင် ဖြစ်စေ၊ အခွန်ထမ်း သို့မဟုတ် အယူခံသူက တင်ပြလျှင်ဖြစ်စေ ယင်းအမိန့် ချမှတ်သည့်နေ့မှ သုံးနှစ်အတွင်း ပြင်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အခွန်ကို တိုးမြှင့်စေသည့် သို့မဟုတ် ပြန်အမ်းငွေကို လျော့နည်းစေသည့် ပြင်ဆင်ချက် ပြုလုပ်ရန် ဖြစ်လျှင် အခွန်ထမ်းအား ဖြေရှင်းခွင့်ပေးရမည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ဆောင်ရွက်သည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာနှစ် အတွက် အကျိုးသက်ရောက်သည့် ဇယားပါနှုန်းအတိုင်းသာ အခွန်ကို တွက်ချက်တောင်းခံရမည်။

* ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

အခန်း(၁၀)

အယူခံခြင်း

၁၉။ (က) *အခွန်ထမ်းက မကျေနပ်လျှင် အောက်ပါသူများထံ အယူခံ ဝင်နိုင်သည် -

(၁) အခွန်ကျပ် သုံးသောင်းထက် ပိုလျှင် **ပြည်ထောင်စု နယ်မြေအခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံး ဌာနမှူး သို့မဟုတ် အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး ၊

(၂) *** ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်ပြီး အခွန်ကျပ် တစ်သိန်းထက် ပိုလျှင် အခွန်အယူခံခံ အဖွဲ့၊

(၃) အခွန်အယူခံခံအဖွဲ့၏ဆုံးဖြတ်ချက်မှ ပေါ်ပေါက်သည့် ဥပဒေရေးရာ ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်းလျှင် ပြည်ထောင်စု တရားလွှတ်တော်ချုပ်။

(ခ) **** အခွန်ထမ်းသည် မိမိနှင့်သက်ဆိုင်သော မည်သည့်အမိန့် ကိုမဆို မကျေနပ်လျှင် စည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ အယူခံဝင်ခွင့် ရှိသည်။အခွန်ထမ်းသည် မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက ချမှတ်သည့် အမိန့်ဖြစ်ပါက အခွန်တောင်းခံလွှာ သို့မဟုတ် မိမိ မကျေနပ်သော အမိန့်ရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း သုံးဆယ် အတွင်း အယူခံလွှာ

* ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀ (က) အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
*** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
**** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

တင်သွင်းရမည်။ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီ များဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အခွန် ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူးက ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို မကျေနပ်လျှင် အယူခံအခွန်ထမ်း သို့မဟုတ် မြို့နယ် အခွန်ဦးစီး ဌာနမှူးသည် ယင်းမကျေနပ်သော အမိန့်ရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ခြောက်ဆယ်အတွင်း အယူခံလွှာကို တင်သွင်းရမည်။ ကာလ စည်းကမ်းသတ် တွက်ချက်ရာတွင် အောက်ပါ ကာလများကို နုတ်ပယ်ရမည် -

- (၁) အယူခံဝင်လိုသည့်အမိန့် မိတ္တူကူးရန်လိုအပ်သောကာလ။
 - (၂) အခွန်အကျ မပေးသွင်းဘဲ အယူခံခွင့် တောင်းခံ ရယူသည့် ကာလ။
- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို လုံလောက်သော အကြောင်းရှိလျှင် * ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံး ဌာနမှူး သို့မဟုတ် အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး၊ အခွန်အယူခံခံအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်က လျှော့ပေါ့၍ လက်ခံနိုင်သည်။
- (ဃ) အယူခံဝင်လိုသူသည် အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်မှသာ အယူခံခွင့်ရှိသည်-
- (၁) ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ကို အကျေပေးသွင်းခြင်း၊ သို့မဟုတ်
 - (၂) ** ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး

* ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
 ** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး၊ သို့မဟုတ် အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူးထံ လျှောက်ထား၍ ယင်းက ဆုံးဖြတ်သည့်အတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

- (င) အယူခံမှု ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရာ၌ အယူခံသူအား ပြောရေးဆိုခွင့်ပေးပြီးနောက် သင့်လျော်သော အမိန့်ကို ချမှတ် နိုင်သည်။
- (စ) *အခွန်သည် ကျပ်သုံးသောင်းထက်မပိုလျှင် မြို့နယ်အခွန် ဦးစီးဌာနမှူး၏ အမိန့်သည်လည်းကောင်း၊ အခွန်သည် ကျပ်တစ်သိန်းထက်မပိုလျှင် **ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် လည်းကောင်း၊ အခွန်သည် ကျပ်တစ်သိန်း အထက်ဖြစ်ပြီး ဥပဒေရေးရာ ပြဿနာမပေါ်ပေါက်လျှင် အခွန်အယူခံခံအဖွဲ့၏ အဆုံး အဖြတ်သည်လည်းကောင်း အပြီးအပြတ် ဖြစ်စေရမည် ။

*** ၁၉-က။ (က) အခွန်အယူခံခံအဖွဲ့၏အမိန့်တွင် ဥပဒေကြောင်း နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဖြေရှင်းရမည့် အချက်တစ်ခုခု ပေါ်ပေါက်လျှင် အခွန်ထမ်းကဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီများ

* ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀(ခ) အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
 ** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
 *** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃ အရ ဖြည့်စွက်သည်။

ဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အခွန်ထမ်း
ကြီးများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူးကဖြစ်စေ
ပြည်ထောင်စု တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ လွှဲအပ်
ဆုံးဖြတ်စေရန် အခွန်အယူခံခုံအဖွဲ့ထံသို့
ယင်းအဖွဲ့၏ အမိန့်ရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း
ခြောက် ဆယ်အတွင်း အဆိုပြုနိုင်သည်။

(ခ)

ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အဆိုပြုချက်ကို အခွန်အယူခံခုံ
အဖွဲ့က ငြင်းပယ်လျှင် ယင်းသို့ ငြင်းပယ်ခြင်း
ခံရသူက ငြင်းပယ်သည့် အမိန့်ရရှိသည့် နေ့မှ
ရက်ပေါင်းခြောက်ဆယ်အတွင်း ပြည်ထောင်စု
တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

အခန်း(၁၁)

**မြို့နယ်တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့်က ချမှတ်သော
အမိန့်ကိုပြင်ဆင်ခြင်း**

- ၂၀။ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် မိမိသဘော
အလျောက်ဖြစ်စေ၊ အခွန်ထမ်း၏ တင်ပြချက်အရဖြစ်စေ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီး
ဌာနမှူး၊* ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး
သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီများဆိုင်ရာ
အခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး
တို့က ချမှတ်သော မည်သည့်အမိန့်ကိုမဆို ယင်းအမိန့် ချမှတ်သည့်နေ့မှ
သုံးနှစ်အတွင်း ပြန်လည်စိစစ်၍ သင့်လျော်သော အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။
သို့ရာတွင် အောက်ပါ ကိစ္စများ၌ အခွန်ထမ်းက တင်ပြခွင့် မရှိစေရ-
(က) **ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ်
တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ်

* ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

ကုမ္ပဏီများဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အခွန်ထမ်းကြီးများ ဆိုင်ရာအခွန်ရုံးဌာနမှူးထံ အယူခံဝင်နိုင်သည့်ကိစ္စ၌ အယူခံဝင် နိုင်သည့် အချိန်ကာလ မကုန်ဆုံး သေးခြင်း သို့မဟုတ် အယူခံ ဝင်ထားဆဲဖြစ်ခြင်း၊

- (ခ) အခွန်ထမ်းသည် ပုဒ်မ ၁၉ ပုဒ်မခွဲ (ဃ) ကို လိုက်နာ ဆောင်ရွက်မှု မရှိခြင်း။

အခန်း(၁၂)
ပြစ်မှုများနှင့်ပြစ်ဒဏ်များ

*၂၁။ မည်သူမဆို လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ အောက်ပါ ပျက်ကွက်မှု တစ်ရပ်ရပ်ရှိလျှင် ထိုသူအား မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် သက်ဆိုင်ရာ ပျက်ကွက်မှုတစ်မျိုးစီအတွက် အောက်ဖော်ပြပါ **သတ်မှတ်ရာခိုင်နှုန်း သို့မဟုတ် သတ်မှတ်ငွေပမာဏအတိုင်း ဒဏ်ငွေအဖြစ်ပေးဆောင်စေရမည်။ ထိုသို့ ဒဏ်ငွေပေးဆောင် ရာတွင် ပုဒ်မခွဲ (စ) ပါ ဒဏ်ငွေကို ဘဏ္ဍာနှစ်ကုန်အထိ စောင့်ဆိုင်းရန် မလိုဘဲ သီးခြားစည်းကြပ်ကောက်ခံရမည် -

- (က) မှတ်ပုံတင်ရန်ပျက်ကွက်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းစတင်ကြောင်း အကြောင်းကြားစာပေးပို့ရန် ပျက်ကွက်ခြင်းအတွက် စည်းကြပ် မှုအရ ကျသင့်အခွန်၏ တစ်ဆယ် ရာခိုင်နှုန်း၊
- (ခ) သတ်မှတ်ထားသော အချိန်အတွင်း လစဉ် ကျသင့် အခွန်ပေးသွင်းရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊ သုံးလတစ်ကြိမ် ကြေညာလွှာပေးပို့ရန်ပျက်ကွက်ခြင်း၊ နှစ်ချုပ်ကြေညာလွှာ ပေးပို့ရန် ပျက်ကွက်ခြင်း တို့အတွက် ပျက်ကွက်မှု တစ်မျိုးစီအလိုက် စည်းကြပ်မှုအရ ကျသင့် အခွန်၏ တစ်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်း၊
- (ဂ) နှစ်ချုပ် ကြေညာလွှာအရ ကျသင့်သော အခွန်ကို ပေးသွင်းရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊ စည်းကြပ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စစ်ဆေးရန်

* ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
 ** ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃(က) အရ အစားထိုးပြင်ဆင် သည်။

အကြောင်းကြားခေါ်ယူခြင်းကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်းတို့ အတွက် ပျက်ကွက်မှု တစ်မျိုးစီအလိုက် စည်းကြပ်မှုအရ ထပ်မံ ပေးသွင်းရမည့် အခွန်၏ တစ်ဆယ် ရာခိုင်နှုန်း၊

(ဃ) အခွန်ပေးဆောင်ရန် သတ်မှတ်ပေးထားသော သို့မဟုတ် တိုးမြှင့် ပေးထားသော ရက်အတွင်း ပေးသွင်းရန် ပျက်ကွက်ခြင်းအတွက် စည်းကြပ်မှုအရ ထပ်မံပေးသွင်းရမည့် အခွန်၏ တစ်ဆယ် ရာခိုင်နှုန်း၊

(င) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် စည်းမျဉ်းအရ သတ်မှတ်ထားသော ပြေစာ သို့မဟုတ် ငွေလက်ခံရရှိကြောင်း အထောက်အထား ထားရှိရန် ပျက်ကွက်ခြင်းအတွက် စည်းကြပ်မှုအရ ကျသင့်အခွန်၏ တစ်ဆယ် ရာခိုင်နှုန်း၊

* (စ) ပြေစာ သို့မဟုတ် ငွေလက်ခံရရှိကြောင်း အထောက် အထားကို ထားရှိသော်လည်း ဝယ်ယူသူ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုရယူသူထံသို့ ထုတ်ပေးရန် ပျက်ကွက်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြေစာအား ထုတ်ပေး သော်လည်း စည်းမျဉ်းများဖြင့် သတ်မှတ်ထားသော ကျသင့်အခွန် တန်ဖိုးအတိုင်း အခွန်အမှတ်တံဆိပ်ကပ်နှိပ်ပေးရန်ပျက်ကွက်ခြင်း တို့ကို မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက စစ်ဆေးတွေ့ရှိပါက ယင်းသို့ ပျက်ကွက်ခြင်းအတွက် ပြေစာ သို့မဟုတ် ငွေလက်ခံရရှိကြောင်း အထောက်အထားတန်ဖိုးအပေါ် ကျသင့်အခွန်၏ တစ်ရာ ရာခိုင်နှုန်း ပေးဆောင်စေရမည့်အပြင် ဘဏ္ဍာရေးနှစ် တစ်နှစ်အတွင်း ပျက်ကွက်မှုအကြိမ်အလိုက် အောက်ပါငွေပမာဏကိုပါ ပေးဆောင် စေရမည်-

- (၁) ပထမအကြိမ် ပျက်ကွက်ခြင်းအတွက် ကျပ်နှစ်သိန်း၊
- (၂) ဒုတိယအကြိမ် ပျက်ကွက်ခြင်းအတွက် ကျပ်ငါးသိန်း၊
- (၃) တတိယအကြိမ် ပျက်ကွက်ခြင်းအတွက် ကျပ်ခုနစ်သိန်း၊

* ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃(ခ) အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

(၄) တတိယအကြိမ်အထက် ပျက်ကွက်ခြင်း အတွက် တစ်ကြိမ်လျှင် ကျပ်တစ်ဆယ်သိန်း။

* ၂၁-က။မည်သူမဆို ဤဥပဒေအရ ** ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနက အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ထားရှိရန် သတ်မှတ်ထားသော စာရင်းများကို သက်ဆိုင်ရာ အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက တင်ပြရန် တောင်းဆိုသည့်အခါ လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ တင်ပြရန် ပျက်ကွက်လျှင် ထိုသူအား သက်ဆိုင်ရာ အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် စည်းကြပ်မှုအရ ***ကျသင့်အခွန်၏ တစ်ဆယ် ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ညီမျှသောငွေကို ဒဏ်ငွေအဖြစ် ပေးဆောင်စေရမည်။

၂၂။ (က) (၁) မည်သူမဆို အခွန်လွတ်ကင်းစေရန် တိမ်းရှောင် ကြောင်း သို့မဟုတ် အခွန်လျော့နည်းစေရန် ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုရငွေတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက် များကို ထိမ်ချန်ကြောင်း တွေ့ရှိလျှင် ထိုသူအား သတ်မှတ်သည့် အချိန်အတွင်းတွင် အပြည့်အစုံ ထုတ်ဖော်ခွင့် ပေးရမည်။

(၂) ထိုသူသည် ခွင့်ပြုထားသော ကာလအတွင်း အပြည့်အစုံ ထုတ်ဖော်ခဲ့လျှင် ယင်းက ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်အပြင် တိမ်းရှောင်သည့်အခွန်၏ သို့မဟုတ် ထိမ်ချန်ခြင်းကြောင့် ပိုမိုကျသင့်သည့်အခွန်၏ တစ်ဆယ့်နှစ်သိမျှသော ဒဏ်ငွေပါ ပေးဆောင်ရမည်။

(၃) ထိုသူသည် ခွင့်ပြုထားသည့်ကာလအတွင်း ထုတ်ဖော်ရန် ပျက်ကွက်လျှင် သို့မဟုတ် တိမ်းရှောင်ထိမ်ချန်ခဲ့သည့် ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု ရငွေထက် လျော့နည်းထုတ်ဖော်လျှင် ပုဒ်မခွဲငယ် (၂) ပါအတိုင်း အခွန်နှင့် ဒဏ်ငွေနှစ်ရပ် စလုံး ပေးဆောင်ရမည့်အပြင်

* ၁၉၉၁ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇ အရ ဖြည့်စွက်သည်။
** ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ (ခ) အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
*** ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁ (ခ) အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

တရားစွဲဆိုခြင်း လည်း ခံရမည်။ တရားစွဲဆို၍ ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခြင်း ခံရပါက *တစ်နှစ်ထက် မပိုသော ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ကျပ်တစ်သိန်းထက်မပိုသော ငွေဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်း ခံရမည်။

- (ခ) မည်သူမဆို လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မိမိ၏ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုရငွေများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် မမှန်မကန်သော ကြေညာလွှာကိုတမင်သက်သက်ပေးပို့ကြောင်း၊ မမှန်မကန်သော သို့မဟုတ် မမှန်မကန်ဟု မိမိသိရှိ ယုံကြည်သော စာရင်းစာအုပ်၊ စာရင်းရှင်းတမ်းများကို တင်ပြကြောင်းတွေ့ရှိလျှင် ကျသင့်သည့် အခွန်၏ တစ်ဆနှင့် ညီမျှသော ဒဏ်ငွေကိုပါ ပေးဆောင်ရမည့်အပြင် တရားစွဲဆိုခြင်းလည်း ခံရမည်။ တရားစွဲဆို၍ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရပါက ထိုသူအား **သုံးနှစ်ထက် မပိုသော ထောင်ဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ကျပ်သုံးသိန်း ထက် မပိုသော ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ချမှတ်ခြင်း ခံရမည်။

၂၃။ မည်သူမဆို ဤဥပဒေကိုအကြောင်းပြု၍ အောက်ပါ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်လျှင် ထိုသူအား သက်ဆိုင်ရာ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် တရားစွဲဆို၍ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခံရပါက သုံးနှစ် မှ ခုနစ်နှစ် အထိ ထောင်ဒဏ်ကျခံစေရမည် -

- (က) လာဘ်ပေး ၊ လာဘ်ယူ ပြုလုပ်ခြင်း ၊
- (ခ) လာဘ်ပေး ၊ လာဘ်ယူပြုလုပ်ရန် အားထုတ်ခြင်း ၊
- (ဂ) လာဘ်ပေး၊ လာဘ်ယူပြုလုပ်ရန် အားပေး အားမြှောက် ပြုလုပ်ခြင်း ၊
- (ဃ) ဤဥပဒေက အပ်နှင်းထားသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့် တစ်ရပ်ရပ်ကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော သဘောဖြင့် ဖြစ်စေ အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်ခြင်း။

* ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (က) အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
 ** ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (ခ) အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

* (င) ဤဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်ခြင်း။

**အခန်း(၁၃)
အခွန်အရကောက်ခံခြင်း**

၂၄။ အခွန်ထမ်းသည် သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်အတွင်း သို့မဟုတ် တိုးမြှင့်ပေးသည့် အချိန်အတွင်း အခွန်နှင့်ဒဏ်ငွေကို ပေးဆောင်ရန် ပျက်ကွက်လျှင် မပေးဆောင်သည့်ငွေကို မပြေကျန်ငွေအဖြစ် လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အခွန်ထမ်းကို ပျက်ကွက်သူအဖြစ်လည်းကောင်း မှတ်ယူပြီး အဆိုပါ မပြေကျန်ငွေကို ဝင်ငွေခွန်မပြေကျန်ငွေ ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက အရကောက်ခံ ရမည်။ ယင်းသို့အရ ကောက်ခံရာ၌ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးက သုံးစွဲရမည်။

**အခန်း(၁၄)
အတွေ့ထွေ**

- ၂၅။ (က) ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ အရ တာဝန်လွှဲအပ်ခြင်းခံရသူများသည် အောက်ပါတို့ကို ပြုလုပ်ခွင့်ရှိသည် -
 - (၁) သက်ဆိုင်ရာစည်းကြပ်မှု သို့မဟုတ် အယူခံမှု အတွက် မည်သည့် အဆောက်အအုံနေရာ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်း ဥပစာကိုမဆို ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခွင့်၊
 - (၂) ထိုသို့ ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရာ၌ တွေ့ရှိသော စာရင်း စာအုပ်များ သို့မဟုတ် စာရွက်စာတမ်းများပေါ်တွင် မှတ်မိစေရန် တံဆိပ်အမှတ်အသားများ ရိုက်နှိပ်ခွင့်။

* ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ အရ ဖြည့်စွက်သည်။

ယင်းတို့မှ ကောက်နုတ်ချက်များ ထုတ်ယူခွင့်နှင့် မိတ္တူ
ကူးယူခွင့်။

(ခ) မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် ဤဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်သည့် အမှုကိစ္စတစ်ခုခု၌ လိုအပ်မည့် စာရင်းစာအုပ်များ သို့မဟုတ် စာရွက်စာတမ်းများကို မတင်ဘဲနေသည်ဟု လည်းကောင်း၊ တောင်းဆိုသည့် အခါတွင် တင်ပြလိမ့်မည် မဟုတ်ဟုသော် လည်းကောင်း ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျှင် ပြည်ထောင်စု နယ်မြေ အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီများ ဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး သို့မဟုတ် အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူးထံမှ ခွင့်ပြုချက် ရယူပြီးနောက် အောက်ပါ တို့ကို ပြုလုပ်ခွင့် ရှိသည်-

(၁) မည်သည့် အဆောက်အအုံနေရာ၊ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်း ဥပစာကိုမဆို ဝင်ရောက်ရှာဖွေခွင့်၊

(၂) ယင်းနေရာတို့တွင် တွေ့ရှိသော စာရင်းစာအုပ်များ သို့မဟုတ် စာရွက်စာတမ်းများကို သိမ်းဆည်းခွင့်။

(ဂ) မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးသည် ပုဒ်မခွဲ(ခ)ပါကိစ္စကို အရေးတကြီး ဆောင်ရွက်ရန် ပေါ်ပေါက်လာပါက ယင်းကဲ့သို့ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းအချက်များကို စာဖြင့်ရေးမှတ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်တရားသူကြီးထံမှ ရှာဖွေဝရမ်း တောင်းခံ၍ ဆောင်ရွက် နိုင်သည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် တွေ့ရှိချက်များကို မြို့နယ် တရားသူကြီးနှင့် * ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံး ဌာနမှူး သို့မဟုတ် အခွန်ထမ်းကြီးများဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးဌာနမှူး တို့ထံ အမြန်ဆုံး အစီရင်ခံ တင်ပြရမည်။

* ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

(ဃ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) နှင့် (ဂ) ပါ ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်လျှင် သက်ဆိုင်သော အခွန်ထမ်း သို့မဟုတ် ၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်နှင့် သက်သေနှစ်ဦးတို့၏ ရှေ့မှောက်တွင် ဖြစ်စေရမည်။ စာရင်း စာအုပ်များ သို့မဟုတ် စာရွက်စာတမ်းများကို သိမ်းဆည်းခြင်း ဖြစ်လျှင် လက်ခံရရှိကြောင်း ပြောစာထုတ်ပေးရမည့်အပြင် ယင်း တို့ကို စည်းကြပ်မှု သို့မဟုတ် အယူခံမှုမပြီးပြတ်သေးမီ စစ်ဆေးရန် လိုအပ်သော ကာလအထိသာ လက်ဝယ်ထား ရှိရမည်။

၂၆။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်း၊ နိုင်ငံပိုင်စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ ကုန်သွယ်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းကြပ်ကောက်ခံရန် နည်းလမ်းများကို စည်းမျဉ်းများဖြင့် သတ်မှတ်နိုင် သည် ။

*၂၇။ မည်သည့်နှစ်အတွက်မဆို ကုန်စည်တစ်မျိုးမျိုးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်စေ၊ ဝန်ဆောင်မှုတစ်ရပ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ဖြစ်စေ ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု ရငွေတွင် နိုင်ငံခြားငွေ ပါဝင်ပါက ပြည်ထောင်စု၏ အခွန်အကောက်ဥပဒေဖြင့် အခွန်ကျသင့်စေရန် သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၂၈။ (က) ဤဥပဒေပါ စည်းကြပ်မှုများအတွက် မှန်ကန်သော စာရင်းများကို မြန်မာဘာသာ သို့မဟုတ် အင်္ဂလိပ် ဘာသာဖြင့် ပြုစုထားရှိ ရမည်။

** (ခ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန သည် ရငွေအမျိုးအစား တစ်ရပ်ရပ်အတွက်ဖြစ်စေ၊ အခွန်ထမ်း အမျိုးအစား တစ်ခုခုအတွက်ဖြစ်စေ ဤဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ တောင်းခံသည့်အခါ တင်ပြနိုင်ရန် မည်သည့် အချက်အလက်များ ပါဝင်သည့် စာရင်းများထားရှိရမည်ကို အမိန့် ကြော်ငြာစာဖြင့် သတ်မှတ်နိုင်သည်။

* ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
** ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။

*၂၉။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ထမြောက်အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်အလို့ငှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနသည်-

- (က) လိုအပ်သော နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်း သို့မဟုတ် စည်းကမ်းများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။
- (ခ) လိုအပ်သော အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၃၀။ ပုဒ်မ ၄ ပါ ကိစ္စအလို့ငှာ မည်သူသည် **ကုန်ထုတ်လုပ်သူ၊ ကုန်သွယ်မှု ဆောင်ရွက်သူ၊ ဝန်ဆောင်မှုဆောင်ရွက်သူ၊ တင်သွင်းသူ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၁ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ မည်သူသည် လုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ်သူဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း သတ်မှတ်ရန်ကိစ္စ ပေါ်ပေါက်လာလျှင် ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ အဆုံးအဖြတ်သည် အပြီးအပြတ် ဖြစ်စေရမည်။

***၃၁။ သွင်းကုန်တင်သွင်းမှုအပေါ် ကောက်ခံရရှိငွေမှအပဖြစ်သည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အလိုက် မြန်မာ ကျပ်ငွေဖြင့် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ကောက်ခံရ ငွေအပေါ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့က တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အလိုက် သတ်မှတ်ရာခိုင်နှုန်း အချိုးအတိုင်း သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေသို့ ပေးသွင်းနိုင်သည်။

****၃၂။ ကုန်စည်ထုတ်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ကုန်သွယ်မှုဆောင်ရွက်ခြင်း သို့မဟုတ် တင်သွင်းလာသည့် ကုန်စည်ကို ပြန်လည်ရောင်းချခြင်း သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါက ကုန်စည်ထုတ်လုပ်သူ သို့မဟုတ် ကုန်သွယ်မှု ဆောင်ရွက်သူ သို့မဟုတ် တင်သွင်းသူ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှု ဆောင်ရွက်သူသည် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် မကျသင့်မီ ရောင်းရငွေ သို့မဟုတ် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်

* ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
 ** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆ အရ အစားထိုးပြင်ဆင်သည်။
 *** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ အရ ဖြည့်စွက်သည်။
 **** ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ အရ ဖြည့်စွက်သည်။

မကျသင့်မီ ဝန်ဆောင်မှု ရငွေနှင့်အတူ ကုန်စည်ကို ဝယ်ယူသူ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုကို ရယူသူထံမှအခွန်ကို တစ်ပါတည်းကောက်ခံပြီး ပြေစာ သို့မဟုတ် ငွေလက်ခံရရှိကြောင်း အထောက်အထား ထုတ်ပေးခြင်းကို စည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

သို့ရာတွင် အထူးကုန်စည်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းဖြစ်ပါက ပြေစာ သို့မဟုတ် ငွေလက်ခံရရှိကြောင်း အထောက်အထား ထုတ်ပေးခြင်းကို စည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

*၃၃။ အထူးကုန်စည်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းနှင့် ပြည်ပမှ တင်သွင်းခြင်းအပေါ် အခွန်အမှတ်တံဆိပ်ကပ်နှိပ် ရောင်းချစေခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စည်းမျဉ်းများဖြင့် သတ်မှတ်နိုင်သည်။

**၃၄။ ပြေစာ သို့မဟုတ် ငွေလက်ခံရရှိကြောင်းအထောက်အထားကို ထားရှိသော်လည်း ဝယ်ယူသူ သို့မဟုတ် ဝန်ဆောင်မှုရယူသူထံသို့ ထုတ်ပေးရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊ ပြေစာအား ထုတ်ပေးသော်လည်း ကျသင့် အခွန်တန်ဖိုးနှင့်ညီမျှသော အခွန်အမှတ် တံဆိပ်ကပ်နှိပ်ပေးရန် ပျက်ကွက်ခြင်းတို့အတွက် အထောက်အထားဖြင့် သတင်းပေး တင်ပြသူအား ပုဒ်မ ၂၁၊ ပုဒ်မခွဲ (စ) အရ ကျသင့်အခွန်၏ တစ်ရာ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သော ဒဏ်ငွေ၏ တစ်ဆယ် ရာခိုင်နှုန်းအပြင် အကြိမ်အလိုက် ပျက်ကွက်ခြင်း အတွက် ဒဏ်တပ်ရိုက်သည့် ဒဏ်ငွေ၏ တစ်ဆယ် ရာခိုင်နှုန်းကို ဆုကြေးအဖြစ် ချီးမြှင့် ရမည်။ သတင်းပေးတင်ပြသူ မည်သူဖြစ်ကြောင်းကို အစိုးရကိစ္စမှတစ်ပါး ဖော်ထုတ် ခြင်းမပြုရ။

(ပုံ)
ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး
ဥက္ကဋ္ဌ
နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့

* ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ အရ ဖြည့်စွက်သည်။
** ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅ အရ ဖြည့်စွက်သည်။